

Upozornenie: nič pre deti a slabé povahy

Umenie dokáže provokovať. K tomu bodne téma, ktorá má pach tabu. Patrí sem aj telo a jeho kontrola? V roku 2007? Práve o tom je výstava, ktorú v utorok otvorili v bratislavskej galérii Médium. Znalcom Michela Foucaulta prezradí veľa jej názov: Bio-power.

„Nápadov niekoľko, kumštu málo,“ znie jedna z reakcií na prehliadku v návštevnej knihe. Zo súdka mierumilovnejších, ale o tom potom.

Bio-power, na ktorej sa predstavuje tvorba slovenských, českých, poľských a maďarských umelcov, núti reagovať. A tak, ako je výstava zmesou rôznych vizuálnych médií, ktoré sa pohybujú na rozsiahlej stupnici otvorenosti a vulgárnosti, aj reakcie dosahujú značný rozptyl. Nuda, pobavenie, znechutenie.

Trochu kontroly do tela

Autorka výstavy, nezávislá teoretička z **Prahy** Zuzana Štefková vychádza zo zásadnej knihy 80. rokov, z Foucaultových Dejín sexuality. **Francúzsky** filozof v nej definoval termín biomoc ako „explóziu rozličných a mnohých techník, ktoré majú zaistiť podrobenie tela a kontrolu populácie“. Telo je manipulované a disciplinované. A to vďaka prepracovaným systémom, inštitúciám, diskurzom, normám, ktoré mu spoločnosť dávkuje do žíl.

Výstava s témou tela ako poslušného panáčika v spoločenskej hre s prísnyimi pravidlami sa, samozrejme, musí dotýkať sexuality. No medzi videami, objektmi, fotografiami či maľbami sa nájde dosť diel, ktoré kontrolu tela reflektujú inak než len cez agresívnu sexualitu a fetišistické chůtky.

„Iné“ je aj video Tamary Moyzes nazvané Miss Roma, v ktorom sa pomocou náročného mejkapu, farebných šošoviek a blond parochne „meniť“ Rómka na „bielu“. Účinok jedného z ďalších útokov Tamary Moyzes na rasizmus a predsudky spoločnosti umocňuje ešte zoznam diskoték a barov na Morave, kam miss nevpustili.

Medzi fotografiami s pohlavným údom „ozdobeným“ kolíkmi na vešanie, projekciou s troška drsnejšími sexuálnymi praktikami či maľbami s krvácajúcimi Kristovými rukami, zapôsobia opasky Evi Filovej a najmä video umeleckej dvojice Lucia Tkáčová a Anetta Chisa.

Diéta podľa Ježiša

Filovej dielo Nástroj moci ponúka viacero opaskov, symbol s priehrštím asociácií týkajúcich sa kontroly. Na podvratné, nebezpečné, výnimočné či stigmatizované „živly“ v spoločnosti - napríklad feminizmus, registrované partnerstvo, orgazmus, panenstvo, politiku či kultúru - pripravila špeciálne opasky. Raz s ružovým nápisom, potom s bielym na čiernom podklade, inokedy s perím. Hádajte, čo k čomu patrí.

Lucia Tkáčová a Anetta Chisa opäť raz priniesli do galérie roztomilý humor na účet aktuálnej témy. Ich video zrejme zaujme najmä ženy, ktoré podľahli pôžitkárskeho pokušeniu a teraz sa zmietajú v dileme, ktorá diéta je tá najsprávnejšia. Aleluje diéta, ako sa volá ich video, vybijie všetky tromfy aj Edite Sipeky a delenej strave. Rozkošná babička spoza dioptrií prečíta 10 pravidiel, ktoré treba dodržiavať. „Čo by

zjedol Ježiš? Vždy sa opýtať túto otázku pred jedlom," znie prvé.

No v Médiu čakajú na návštevníkov aj priamejšie diela, intímne orgány pod lupou. Snaha o šok v kombinácii s doslovnosťou môže byť aj dosť nuda. Na vernisáži to zachraňovala reakcia návštevníčky, ktorá po jednom umelcovi trochu špliechala vínom.

Nemal by práve z takejto hysterickej reakcie, mimo noriem a bez kontroly najväčšiu radosť v utorok podvečer Michel Foucault? Alebo mala nahnevaná pani pozornejšie čítať inštrukcie galérijnej inštitúcie? Na dverách bolo upozornenie: „Expozície v zadnej miestnosti nie sú vhodné pre deti do 15 rokov a pre slabšie povahy.“

Nemali sme začať týmto, a nie nebohým Foucaultom? A nemohla by táto výstava byť zastrešená namiesto Foucaulta povedzme filmom S Madonnou v posteli?

17. 8. 2007 | [Jana Kadlecová](#)

Diskusia k tomuto článku (počet reakcií: 0):

Pridať komentár k článku

Tamara Moyzes a zábery z jej videa Miss Roma.

Foto: SME - PAVOL FUNTÁL

[napíšte nám](#) | [pomoc](#) | [nastaviť ako homepage](#) | [pridať medzi obľúbené](#) | © Petit Press, a.s.

» »